

Böcker om hets och hat

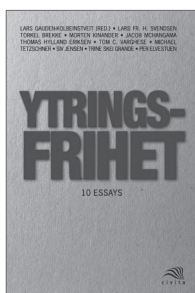
Hate Speech

Fra hadetale til hadesyn

Rune Engelbreth Larsen, Jens Lohmann og Klaus Slavensky (red.) København: Informations Forlag, 2013. 256 s. ISBN 978-87-75143-44-3.

I dæmoniseringen af sårbare mindretal støder ytringsfriheden på sin farligste grænse. Fra holo-

caust til Rwanda og Anders Behring Breivik viser historien, at etnisk udrensning, politiske mord, forbrydelser mod menneskeheden og folkedrab først bliver mulige gennem intensiv Hate Speech – Hadetale kan føre til hadesyn. Denne bog sætter fokus på den såkaldte hadetale, der bl.a. florerer i den politiske debat, hvor især minoriteter står for skud. Det kan være seksuelle, etniske eller religiøse mindretal. Bogens essays trækker på synspunkter fra det litterære parnas, vurderinger af refleksioner fra det politiske overdrev og endelig præsenteres analyser fra det akademiske udsigtstårn. Det er kort sagt en antologi med fokus på hadetale, ytringsfrihed, demokrati, menneskeret-tigheder og humanisme.

Ytringsfrihet

10 essays

Lars Gauden-Kolbeinstveit (red.) Oslo, Civita. 2012. 175 s. ISBN 978-82-9258-144-5.

Ytringsfrihet er en grunnleggende rettighet i vårt liberale demokrati. Samtidig er ytringsfriheten omstridt, og med jevne mellomrom

oppstår det debatter om dens begrunnelse og dens grenser. Debatten om ytringsfrihet er sammensatt, og uklarheter omkring dens begrunnelse og mål bidrar noen ganger til en debatt hvor en snakker forbi hverandre. Samtidig tvinger uklarhetene frem tydeligere definisjoner av hva man mener når man snakker om ytringsfrihet. Globaliseringen, et stadig mer flerkulturelt samfunn og det banale faktum at mennesker alltid har ulike meninger og oppfatninger, gjør det nødven-

dig med debatter om ytringsfrihet. Bidragsyterne til denne antologien har på forskjellige måter bidratt til en klargjøring av ytringsfrihetens begrunnelse, dens dilemmaer eller mangel på sådanne.

Ytringsfriheten til forhandling

Ytringsfrihedens betingelser og udfordringer i det 21. århundrede.

Ejvind Hansen (red.) Hans Reitzel, 2013. 225 s. ISBN 9788741258119, ISBN (elektronisk) 978-87-41259-03-1.

Hvilken rolle spiller ytringsfriheden i dag, og hvilke grænser findes der

for ytringsfriheden? Både formelle og uformelle? Bogens målsætning er at nytænke ytringsfrihedens problemstillinger og få rusket op i en faglig diskussion af ytringsfriheden. En diskussion af ytringsfriheden kan aldrig stoppe ved blot at konstatere, at ytringsfriheden er hellig og dermed skal være ubegrænset, for der findes altid grænser for ytringsfriheden. Ytringsfriheden til forhandling behandler ytringsfriheden gennem otte kapitler og demonstrerer, hvordan ytringsfriheden er begrænset i forskellige kontekster såvel offentlige som private.

Meningers mot

Netthet og ytringsfrihet i Norge

Aina Landsverk Hagen, Oslo, Cappelen Damm 2015. 174 s. ISBN 978-82-0247-976-3.

De siste årenes utvikling av nettjournalistikk, -debatter og blogger har bidratt til å tydeliggjøre hvordan

blandingen av hat, seksualitet og trusler i respons på ytringer har potensial til å kneble det frie ord. *Meningers mot – netthet og ytringsfrihet i Norge* tar for seg norske journalister, redaktører og bloggere som er utsatt for sjikane, trusler og trakassering, og ser på hvordan dette påvirker deres

meningsytringer, journalistiske produksjon og offentlige profil. Når går det på helsa løs? Når gjør netthets at du mister dine meningers mot? Mange mener at hetsen som svært ofte rammer kvinner, like godt kunne skjedd menn, det er ikke egentlig kjønnsrelatert. Mens andre er helt klare på at den er nettopp det. Denne boka undersøker hvordan vi rammes ulikt, hvem som hetses og hvilken belastning ulike former for netthets har. Dersom verken sjefen din, politiet, kollegaer eller partner bryr seg eller tar til motmæle, ser det ut til at man er ekstra sårbar for hatytringer. Netthets forblir et demokratisk problem så lenge ansvaret for å håndtere hatytringer er plassert hos mottageren.

Norske journalister har varierende oppfatninger om hva som er lurt å gjøre, hvordan man bør håndtere netthets, avhengig av hetsens kontekst og situasjon – det er likevel én ting de er enige om: *Snakk om det*. Denne boka tar oppfordringen og gir et rammeverk til alle som er interessert i ytringsfrihet, offentlig debatt og knebling av det frie ord.

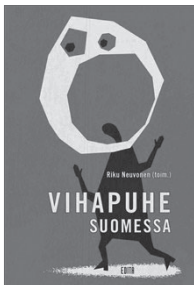

Hatprat

Anna Birgitta Nilsen, Oslo, Cappelen Damm, 2014, 112 s. ISBN: 9788202453602.

Denne boka gir innsikt i hva hatprat er og kunnskap om hvorfor denne formen for språkbruk virker. Hvilke språklige virkemidler er det som gjør at noen lar seg forføre eller manipulere av

mobbing, netthets og hatretorikk? Hatprat er en form for språkbruk som kan forsterke og skape negative følelser, holdninger og oppfatninger overfor en gruppe mennesker eller et individ. Hatprat gjør skade, og kan føre til utrygghet og frykt hos utvalgte grupper og individer. Språkbruken kan redusere folks verdi som menneske, og på den måten være et angrep på deres verdighet. I sin ytterste konsekvens kan hatprat inspirere og motivere til hatkriminalitet og terrorisme ved hjelp av voldsoppvigende ytringer.

Vihapuhe Suomessa [Hate speech in Finland]

Riku Neuvonen (ed.) Helsinki, Edita, 2015, 313 p. ISBN 978-951-37-6657-3.

The book deals with the Finnish regulations of hate speech including racist speech and threats. The

book contains a lot of examples on criminal cases from Finland. The Finnish regulations are compared and analysed in the international context.

The article authors explore, especially, online hate speech from several starting points. Legal aspects are examined by Kimmo Nuotio, Ilari Hannula, Stiina Löytömä-ORKORki and Riku Neuvonen. Hate speech in arts is examined by Pauli Rautiainen. Media scholar Reeta Pöyhtäri explores hate speech in journalism.

Danske netavisers som webmedier for retorisk medborgerskab

Rasmus Rønlev, København: Københavns Universitet, Humanistisk Fakultet, 2014. 208 s. Ph.d.-afhandling.

Denne ph.d.-afhandling handler om, hvordan danske netavisers fungerer som webmedier for retorisk medborgerskab. Hvor tidligere forskning i hhv. retorisk medborgerskab og debat på nettet primært har fokusert på, om politikeres og journalisters kommunikation i massemedier som aviser og tv understøtter borgeres individuelle stillingtagen til politiske tvilsspørsmål, eller om borgeres kommentarer i diverse kommentarspor på nettet lever op til gängse normer for deliberation, er forfatteren i stedet optaget af kommunikationen mellem de to grupper. Således undersøger forfatteren, hvordan danske netavisers fungerer som kanaler for politiskdebatterende kommunikation mellem samfundets politiskkommunikative elite af politikere og journalister og på den anden side de almindelige borgere, som skriver og læser kommentarer til nyheds- og opinionsstof på netaviserne.

Näthat

Rättigheter och möjligheter

Märten Schultz, Stockholm, Karnov Group, 2013, 186 s., ISBN 9789176105122.

I denna bok beskrivs regelverket kring s.k. "näthat". Boken ger svar på frågor som "Vilka är mina rättigheter och skyldigheter i digitala sammanhang?"; "Vad får man och vad får man inte säga på Internet?"; "Vad kan jag göra om någon utsätter mig för en kränkning i en blogg eller på Facebook?" och "Hur går jag tillväga om jag vill gå till domstol?". Juridiken kring näthat beskrivs genom omfattande undersökningar av hur domstolarna bedömt hot och andra kränkningar på Internet. Boken riktar sig till alla som intresserar sig för frågor om yttrandefrihetens gränser

på nätet och de ansvarsfrågor som aktualiseras när dessa gränser överträts.

Ytringsfrihet i Norge Holdninger og erfaringer i befolkningen

Elisabeth Staksrud, Kari Steen-Johnsen, Bernard Enjolras, Maria Helena Gustafsson, Karoline Andrea Ihlebæk, Arnfinn Haagensen Midtbøen, Synne Sætrang, Sissel Trygstad & Maria Utheim

(eds.). Oslo, Fritt Ord, ISF, FAFO, UiO, TNS, Jon Wessel-Aas, 2014, 130 s., ISBN 978-82-7763-443-2 (Rapport)

Forrige gang det ble gjort en helhetlig gjennomgang av status for ytringsfriheten i Norge var med Ytringsfrihetkommisjonens rapport i 1999. Siden da har en rekke hendelser og mer dyptgripende utviklingstrekk påvirket vilkårene for ytringsfrihet i Norge. Denne rapporten presenterer hovedresultatene fra den representative befolkningsundersøkelsen gjennomført som en del av det Fritt Ord-støttede prosjektet «Status for ytringsfriheten i Norge – Fritt Ords monitorprosjekt». Den presenterer også data fra fire andre spørreundersøkelser gjennomført av prosjektet. Rapporten er strukturert etter åtte ulike hovedtema: Tillit og trygghet, ytringsfriheten veid opp mot andre hensyn, ytringsfrihetens grenser, erfaringer med ytringsfrihet, befolkningens holdninger til trusler om terror, overvåking og kontroll, medier og ytringsfrihet og arbeidsliv og ytringsfrihet.

For mer informasjon og resultater fra prosjektet, besøk <http://www.statusytringsfrihet.no/>

Nätkränkningar Svenska ungdomar normer och beteenden

Måns Svensson & Karl Dahlstrand, Stockholm, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2014, 100 s.

Rapporten utgår från empirisk data som samlats in

inom ramen för det rättssociologiska forskningsprosjektet 'Kränkningar i en digital kontext' som finansieras av Brottsofferfonden. Bearbetningen har genomförts av Måns Svensson och Karl Dahlstrand, båda verksamma vid Rättssociologiska institutionen vid Lunds universitet. Rapporten har sammanställts på uppdrag av Ungdomsstyrelsen och skall utgöra ett kunskapsunderlag till myndighetens regeringsuppdrag 'Uppdrag att genomföra insatser mot kränkningar, trakassier och hot via internet och andra interaktiva medier'. Inom ramen för uppdraget skall Ungdomsstyrelsen genomföra insatser för att förebygga kränkningar, trakassier och hot som riktas mot flickor och pojkar samt unga kvinnor och unga män via internet och andra interaktiva medier. Rapporten visar att nätkränkningar är ett reellt problem för unga människor som samhället ännu inte har hittat några bra former för att hantera.

Blogga tryggt Nya medier i tjansten

Jörgen Lundälv (2015). Lund, Studentlitteratur, 2015, 164 s. ISBN 9789144105123

Den goda kommunikationen mellan två människor handlar bland annat om ansvar och om vad vi är skyldiga varandra. Att

använda nya medier i tjansten för att uttrycka åsikter och ventilera attityder kräver eftertanke eftersom det finns risk för att det som publiceras inte är etiskt genomtänkt. Utgången kan bli tragisk för de inblandade i flera avseenden. Medvetenhet, respekt och ett etiskt förhållningssätt är viktigt hos den som twittrar eller bloggar på nätet. Blogga tryggt vänder sig till alla universitets- och högskolestudenter vid såväl grund- som specialistutbildningar inom en rad yrkeskategorier inom hälso- och sjukvården men även till utbildningar för sociala och psykologiska professioner i Sverige.

Annand litteratur om hets och hat

- Brottsförebyggande Rådet (2014) *Hatbrott 2013 – Statistik över polisanmälningar med identifierade hatbrottsmotiv och självrapporterad utsatthet för hatbrott* (BRÅ rapporter nr 2014:14) ISBN 978-91-87335-30-3, 154 s.
- Brottsförebyggande Rådet (2015) *Hot och våld. Om utsatthet i yrkesgrupper som är viktiga i det demokratiska samhället*. Stockholm (Rapport 2015:12). ISBN 978-91-87335-46-4, 176 s.
- Brottsförebyggande Rådet (2015) *Olaga förföljelse. Tillämpningen av den nya straffbestämmelsen*. Stockholm (Rapport 2015:2). ISBN 978-91-87335-37-2, 84 s.
- Haasio, A. (2013). *Netin pimeä puoli*. [The dark side of the Internet.] Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. 156 p. ISBN 978-952-222-391-3.
- Journalistundersökelsen 2012*. Arbeitsforskningsinstitutet og Norsk Journalistlag (NJ). Finn Våga, Anne Berit Larsen, Andreas Nielsen, Jan Børge Lervik, Trond Idås, Asbjørn Grimsmo og Hanne Heen.
- Pöyhtäri, R., Haara, P. & Raittila, P. (2013). *Vihapuhe sananvapautta kaventamassa*. [Hate speech in social media and journalism restricting freedom of speech.] Tampere: Tampere University Press. 271 p. ISBN 978-951-44-9248-8.
- Svenska Journalistförbundet (2013) *Våld och hot mot journalister – en rapport från Journalistförbundet*, Stockholm, Svenska Journalistförbundet, 6 s.
- Trusler. Situasjonsbilde og utfordringer for redaksjonelle miljøer*. 2013. Rapport fra funn fra Arbeitsforskningsinstituttets undersøkelse blant journalister (2012) og Kjetil Stormarks oppfølgingsundersøkelse av denne. Jens Egil Heftøy (SKUP), Kjetil Stormark og Mari Hauge. SKUP, NJ, Fritt Ord og Norsk Redaktørforening.
- Utgivarna (2015) *Hot mot mediehus og medarbeitane*. Stockholm: Utgivarna (Rapport 2015:1), 42 s.
- ### Artiklar
- Dahlstrand, K., & Olsson, P. (2015). *Hate crime in the online/offline environment*. Law and Society in the 21st Century, 10-12 June, University of Oslo, (paper).
- Eberholst, M. K., & Hartley, J. M. (2015). *Research: Online Debate, Not Angry But Neutral*. European Journalism Observatory.
- Enarsson, T. (2015). Utsatthet på nettet : muligheter till rettslig opprettelse vid arekränkingar på internet. *Juridisk Tidsskrift* (4), 874-893.
- Hoff-Clausen, E. (2011). Pas på sproget: Tillid og tale i nye offentlige rum. I . P. Hegedahl, & G. L. H. Svendsen (red.), *Tillid – samfundets fundament: Teorier, tolkninger, cases*. (s. 343-355). CAST – Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering, SDU. (University of Southern Denmark Studies in History and Social Sciences, Vol. 423).
- Horsti, K., & Nikunen, K. (2013). Ethics of hospitality in changing journalism: the response to the rise of the anti-immigrant movement in Finnish media publicity. *European Journal of Cultural Studies*, 16(4), 489-504.
- Hydén, H. (2011). *Norms between law and society: a collection of essays from doctoral candidates from different academic subjects and different parts of the world*. Lund University. (Lund Studies in Sociology of Law; Nr. 37).
- Jørgensen, R. F. (2013). Freedom of Expression on the Internet. I U. Carlsson (red.), *Freedom of Expression Revisited: Citizenship and Journalism in the Digital Era*. (s. 119-129). Göteborg: Nordicom, Göteborgs universitet.
- Malmqvist, K. (2014) *Irony as articulation of aversive emotion in online hateful discourse*
- Miegel, F., & Olsson, T. (2012). A Generational Thing?: The Internet and New Forms of Social Intercourse. *Continuum. Journal of Media and Cultural Studies*, 26(3), 487-499.
- Mral, B. (2014). Genus, status och motståndets retorik: att analysera maktrelasjoner i språket. I O. Fischer, P. Mehrens, & J. Viklund (red.), *Retorisk kritik : teori och metod i retorisk analys*. s. 244-256.
- Nilsson, M. L. (2013). *Hoten och hatet mot journalister*. Göteborgs universitet, Institutionen för journalistik, medier og kommunikation, J-p@nelens nyhetsbrev, Maj 2013.
- Olsson, T., Rosengren, C., Runesson, P., Bill, S., & Larsson, S. (2015). Tillit i det digitala samhället: en kartläggning. I S. Larsson, & P. Runeson (red.), *Digital trust – tillit i det digital: tvärvetenskapliga perspektiv från ett forskningsprojekt*. (s. 21-40). Lund.
- Perry, B., & Olsson, P. (2009). Cyberhate. The globalization of hate. *Information & Communications Technology Law*, 18 (2), 185-199.
- Pöyhtäri, R. (2014). Limits of hate speech and freedom of speech on moderated news web sites in Finland, Sweden, the Netherlands, and the UK. *Annales-anali za istrske in mediteranske studije-series historia et sociologia = Annales. Annals for Istrian and Mediterranean Studies. Series Historia et Sociologia* 24(3), 513-524

